

Když tedy dekretem zšr-y z 9. listopadu 1920 bylo vysloveno jmenování st-lovo učitelem zatímním, šlo o úkon úřadu nepřislušného, tedy o akt absolutně zmatečný, který, i když stranou rekurse napaden nebyl, není právní moci vůbec schopen a nemůže se nikdy státi pravoplatným. Neprávem tedy odvolává se nař. rozhodnutí na pravoplatnost zmíněného dekretu zšr-y a, poněvadž jenom z tohoto důvodu odvolání st-lovo zamítá, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 5781.

Učitelstvo (Slovensko): K výkladu § 2, odst. 3 vl. nař. č. 226/1923 o propuštění býv. uh. učitelských sil ministrem pro Slov.

(Nález ze dne 15. června 1926 č. 12.608).

V ě c: Anna M. v Košicích proti ministerstvu školství a národní osvěty (min. rada K. Buzek) stran odepření trvalého ustanovení i pense.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Propustným listem vládního referenta pro školství v Bratislavě z 1. května 1919 byla stěžující si Anna M., státní učitelka na dětské opatrovně v B., odepřevší složití slib věrnosti čsl. republice, uvědoměna, že min. škol. propouští ji ze služby učitelské a odkazuje ji s jejími nároky na vládu maďarskou. Dne 28. ledna 1924 zažádala st-lka za své pensionování, odvolávajíc se na vl. nař. 226/1923. Min. škol. odepřelo nař. výnosem — — — st-lce jak trvalé ustanovení, tak i další výplatu jakýchkoli požitků ze státní pokladny z důvodu, že st-lka byla propustným listem z 1. května 1919 propuštěna ze školní služby, ježto odepřela složití slib věrnosti republice čsl. a podle § 2 odst. 3 cit. nař. zůstává proto její propuštění ze služby školní v platnosti.

Rozhoduje o stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Žal. úřad zamítl žádost st-lky podanou podle vl. nař. č. 226/1923 je d i n ě z toho důvodu, že byla propustným listem z 1. května 1919 propuštěna ze školní služby z důvodu, že odepřela složití slib věrnosti čsl. republice a že proto podle § 2 odst. 3 cit. nař. její propuštění ze služby školní zůstává v platnosti.

St-lka, spokojujíc se s nepřevzetím do činné služby čsl. státu, domáhá se přiznání požitků pensijních, na které po svém názoru má nárok, poněvadž 16 roků na stát. ústavech sloužila, slib věrnosti neodepřela a včas žádost za převzetí podala. Kdežto tedy žal. úřad prohlašuje, že vl. nař. č. 226 ex 1923 se na st-lku nevztahuje, poněvadž spadá pod předpis § 2 odst. 3 cit. nařízení, st-lka tento názor popírá. Dle toho musil se nss omeziti na to, zkoumati, zda st-lka skutečně spadá pod předpis odst. 3 § 2 vl. nař. č. 226/1923.

Podle § 2 odst. 1 cit. nař. jsou učitelské osoby, jmenované v § 1 tohoto nař., — mezi něž patří též učitelské osoby ustanovené na stát. opatrovnách — povinny podati žádost za trvalé ustanovení podle bližších předpisů uvedených v § 2 odst. 1. Při tom stanoví dále odst. 2 téhož paragrafu, že jest lhostejno, zda zaměstnanci tito vykonali slib poslušnosti republice čsl. čili nic, a zda byli ve svém posta-

vení, ministrem pro Slov. prozatím potvrzení, dále zda službu skutečně vykonávají, či jsou mimo službu, ať již berou požitky nějaké čili nic. Dle toho musí tedy všechny osoby učitelské shora zmíněného druhu, mezi než patří nesporně i st-lka, žádost dle § 2 cit. nař. podati a podléhají tedy všechny předpisům cit. nař. 226/23. Výjimku stanoví toliko odst. 3 § 2, který nařizuje, že »propuštění učitelských osob ze služby beze všeho nároku, které bylo vysloveno ministrem pro Slov. podle § 14 al. 1. nařízení z 5. března 1919 č. 555 adm. zůstává v platnosti a propuštěné učitelské osoby nejsou tomuto nařízení podrobeny.

Aby tedy osoba učitelská nařízení č. 226 ex 1923 podle předpisu § 2 odst. 3 podrobena nebyla, k tomu jest zapotřebí, aby bývala propuštěna ministrem pro Slov. »podle § 14 al. 1. nařízení z 5. března 1919 č. 555 adm.«

V daném případě jest pravda, že st-lka byla propuštěna propustným listem, vydaným školským referentem ministra pro Slov.; avšak nehledě ani k tomu, že tento propustný list praví, že st-lku propouští »ministerstvo školství a národní osvěty«, nezmiňuje se propustný list z 1. května 1919 ani slovem o tom, že by propuštění st-lčino se dělo »podle § 14 al. 1. nařízení č. 555 z r. 1919«.

Nss neměl v daném případě příčinu zkoumati, zda cit. nařízení ministra pro Slov. z 5. března 1919 č. 555 adm. má — zejména též vzhledem na všeobecné předpisy publikační — povahu závazné právní normy anebo toliko povahu interní instrukce úřední, dále zda tohoto nařízení č. 555/1919 bylo by bývalo vůbec lze použiti na st-lku, jakožto osobu učitelskou (opatrovatelku) při stát. úřadě vychovávacím, ač přece § 14 cit. nařízení podle svého úvodu pojednává výslovně jen o »politických a obecních úřadech«, a státní opatrovatelku zajisté nelze pokládati za úředníka ani při politickém, ani při obecním úřadě. Neboť tolik je jisto, že propuštění st-lčino z května 1919 nejví se vůči ní jako propuštění »podle § 14 al. 1. nařízení z 5. března 1919 č. 555 adm.« Nebyla-li však st-lka podle toho to, v § 2 odst. 3 přesně a podrobně citovaného předpisu propuštěna, pak neplatí o ní také závěr ke konci téhož odstavce činěný, a jest tedy názor žal. úřadu, že st-lka spadá pod výjimečné ustanovení § 2 odst. 3 a že proto nařízení vl. č. 226/23 na ni vůbec neplatí, mylný, takže slušelo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 5782.

Školství. — Státní zaměstnanci (Podkarpatská Rus): I. * Předpis § 2, odst. 3 vl. nař. č. 226/1923 nelze ani analogicky rozšiřovati na učitelské osoby na Podk. Rusi, propuštěné školským odborem Civ. správy Podk. Rusi. — II. O právní povaze nařízení ministra pro Slov. z 5. března 1919 č. 555 adm.

(Nález z 15. června 1926 č. 12.663).

Prejudikatura: Boh. 5781 adm.

Věc: František Sch. v B. (adv. Dr. Bart. Bernát z Užhorodu) proti ministerstvu školství a národní osvěty (odb. r. Dr. Jan Menšík) o převzetí po případě pensionování.